

PANEVĖŽIO KAZIMIERO PALTAROKO GIMNAZIJA

KRIKŠČIONIŠKŲJŲ VERTYBIŲ UGDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Katalikiškas ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutartimi dėl bendrijos švietimo ir kultūros srityje (Žin., 2000, Nr. 67-2024), ratifikuota Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. „LR ir Šventojo Sosto sutartys dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje ratifikavimo įstatymo Nr. VIII-1885“ (Žin., 2000, Nr. 67-2016), „LR švietimo įstatymo“ (Žin., 1991, Nr. 23-593, 2011, Nr. 38-1804), „Kanonų teisės kodekso“ (Codex iuris canonici, can. 793-806), „Vatikano“ 1965 m. spalio 28 d. 11 Susirinkimo krikščioniškojo auklėjimo deklaracija „Gravissimum educationis“, Katalikiškojo ugdymo sistemos samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 1599 „Dėl katalikiškojo ugdymo sistemos sampratos patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, kurių nuostatos atitinka demokratinius bei humanistinius aspektus Lietuvos Respublikoje švietimo tikslus ir švietimo sistemos principus, kurie yra taikomi Panevėžio Kazimiero Paltaroko gimnazijoje (toliau – Gimnazija).

2. Katalikiškas ugdymas integruojamas į pradinio, pagrindinio ir vidurinio bendrojo ugdymo programas.

3. Vartojamos sąvokos:

Katalikiškas ugdymas – darnus asmens fizinį, moralinį, dvasinį ir protinį galių ugdymas, laikantis katalikų bažnyčios mokymo ir pedagoginės tradicijos.

Evangelinės vertybės – tai vertybės, atskleistos Evangelijose Jėzaus Kristaus žodžiu ir veikla.

Bendražmogiškosios vertybės – tai universalios vertybės, kurias pripažįsta skirtingos kultūros, religijos ir visuomenės.

Dorybė – tai pastovi ir sąmoninga žmogaus gero bei teisingo elgesio nuostata.

Katalikiškojo ugdymo programa – tai ugdymo sistema, paremta katalikų tikėjimu, Evangelijos vertybėmis ir krikščioniška žmogaus samprata, integruojant jas į visas gimnazijos veiklas.

Katalikiškoji sielovada – tai Bažnyčios ir gimnazijos veikla, skirta rūpintis mokinių dvasiniu, padėti Dievą ir vadovautis krikščioniškosiomis vertybėmis kasdieniame gyvenime.

Krikščioniškosios vertybės – tai Evangelijoje skelbiamos moralinės vertybės, sudarančios katalikiškojo ugdymo pagrindą.

Krikščioniškoji dorybė –tai Evangeliją atitinkanti dorybė (krikščioniškoji dorybė).

Krikščioniškoji etika – tai elgesio normų pagal Evangelijos vertybes visuma.

Liturgija – tai tikėjimo šventimas bendruomenėje, išreiškiamas per sakramentus ir sakramentalijas.

Gimnazijos direktoriaus pavaduotojas sielovadai – vietos vyskupo (vietos ordinaro) paskirtas asmuo, atsakingas už sielovadą gimnazijoje.

Gimnazijos kapelionas – vietos vyskupo (vietos ordinaro) paskirtas katalikų Bažnyčios kunigas, atsakingas už sielovadą gimnazijoje.

Rekolekcijos - dvasinės pratybos, per kurias skaitomas, apmąstomas ir analizuojamas Šventasis Raštas, švenčiama liturgija, klausomasi dvasinių tekstų pasirinkta tema, meldžiamasi.

Sakramentas – tai Kristaus įsteigta Bažnyčios teikiama dovana, per kurią žmogus gauna Dievo malonę.

Sakramentalija – tai Bažnyčios teikiamas palaiminimas.

II. SIELOVADOS UGDYMO TURINYS

4. Gimnazijoje ugdymas organizuojamas remiantis formaliojo ir neformaliojo švietimo programomis, Bendrojo ugdymo programomis, Katalikų Bažnyčios mokymu, Krikščioniškųjų vertybių ugdymo programa.

5. Gimnazijoje vykdoma formaliojo švietimo programa sudaro sąlygas įgyti pradinį, pagrindinį, vidurinį išsilavinimą.

6. Krikščioniškųjų vertybių ugdymo programa ugdo mokinių moralinę, dvasinę ir socialinę brandą, formuoja jų evangelines, bendražmogiškąsias ir dorybines vertybes.

7. Krikščioniškųjų vertybių ugdymo programa rengiama, atsižvelgiant į liturginių metų tematiką, integruotą į ugdymo procesą. Jos planavimas ir vykdymas apima:

7.1. ugdymo konteksto pažinimą. Tai susipažinimas su mokinio aplinka (plačiąja prasme), šeimoje išpažįstama religija;

7.2. ugdomųjų emocinius, socialinius ir dvasinius poreikius;

7.3. ugdomosios veiklos teikiamą patirtį ir rezultatą, mokinių motyvaciją ir įsitraukimą į siūlomas veiklas (1 priedas);

7.4. atliktos ugdymo veiklos vertinimą ir įsivertinimą. Juo siekiama atpažinti tobulėjimo faktą ir poreikį, taip pat iškelti naujus ugdymo iššūkius.

8. Krikščioniškųjų vertybių ugdymo programa atitinka mokinių poreikius ir praplečia pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo ir kitas neformaliojo švietimo programas.

III. SIELOVADOS PROCESAS

9. Sielovados procesas – tai nuoseklus ir planingas mokinių dvasinio, vertybinio ir bendruomeniško augimo procesas. Sielovados procesas apima tiek teorines žinias, tiek patyrimą ir praktinę veiklą. Jį sudaro:

9.1. tikslų nustatymas, turinio planavimas, ugdymo metodų parinkimas, veiklos organizavimas, stebėjimas ir vertinimas, refleksija ir tobulinimas;

9.2. sielovada padeda Gimnazijos mokiniams gyventi savo pašaukimu būti brandžiais, suaugusiais krikščionėmis tikėjime, taip pat krikščionėmis Lietuvos piliečiais, mylinčiais savo artimą, saugančiais savo šalį ir gyvenančiais pilnai žinodami, kad Dievas juos myli tokius, kokie jie yra, nes jie buvo sukurti konkrečiam tikslui, kiekvienas savaip.

10. Gimnazija – tai katalikiška bendruomenė, gyvenanti Evangelijos vertybėmis ir siekianti derinti tikėjimą su mokslu ir kasdieniu gyvenimu. Gimnazija ugdo brandžią, atsakingą, kūrybingą ir dvasiškai atsparią asmenybę, kuri sekama Kristaus mokymu tarnauja Dievui, Tėvynei, artimui.

11. Svarbiausi Gimnazijos identiteto aspektai:

11.1. dvasinis pagrindas;

11.2. tvirta katalikiška tapatybė ir Evangelijos vertybių laikymasis;

11.3. malda ir liturginis gyvenimas – šv. Mišios, rekolekcijos, pasirengimas sakramentams, dvasiniai pokalbiai;

11.4. dalyvavimas krikščioniškųjų vertybių ugdymo renginiuose;

11.5. ugdymas kaip asmenybės augimas – akademinio mokymosi ir vertybių dermė;

11.6. prasmingas mokymasis ir aukšti akademiniai pasiekimai;

11.7. intelektinis, dvasinis, emocinis, socialinis lavinimasis, sąžiningumo bei atsakingumo ugdymas;

11.8. ekologinis sąmoningumas, tvarus gyvenimo būdas, atsakingas požiūris į gamtą.

12. Bendruomeniškumas ir tarnystė:

12.1. mokytojų, mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų) gimnazijos darbuotojų bendrystė ir bendradarbiavimas (2 priedas);

12.2. bendrystė su Panevėžio Kristaus Karaliaus Katedros parapija, ryšys su kitomis katalikiško ugdymo įstaigomis;

12.3. savanorystė, socialiniai projektai, pagalba seneliams, skurstantiems;

12.4. atvirumas, pagalba, tolerancija kitos tautybės ir tikėjimo žmonėms, bet tvirta katalikiška tapatybė.

13. Simboliai ir tradicijos:

13.1. Gimnazijos herbas ir himnas atspindi krikščioniškasias vertybes;

13.2. Gimnazijos šventės ir tradicijos organizuojamos pagal liturginį kalendorių. Taip pat šv. Mišios gimnazijos bendruomenei aukojamos mokslo metų pradžioje, pabaigoje, švenčiant Paskutinio skambučio šventę, kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Gimnazijos mokytojai ir mokiniai privalo dalyvauti tose sielovados veiklose, kurioms priskirta jų grupė.

15. Gimnazijos sielovados komanda yra įsipareigojusi padėti ugdytis krikščioniškojo auklėjimo jausmą ir yra pasirengusi rūpintis visų gimnazijos narių dvasiniais poreikiais.

16. Krikščioniškųjų vertybių ugdymo tvarkos aprašas, esant būtinybei, bendru sutarimu gali būti peržiūrimas ir koreguojamas.

PRIEDAI

1 priedas - Krikščioniškųjų vertybių ugdymo programa 2025–2026 m. m.

Mokinių krikščioniškųjų vertybių ugdymo dienų grafikas:

Klasė	Data	Vieta	Veikla
5a	Rugsėjo 24 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
5b	Spalio 1 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
5c	Spalio 8 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
5d	Spalio 15 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
IIIa	Spalio 17 d.	Linkuva	Piligriminė išvyka
IIIb	Spalio 17 d.	Linkuva	Piligriminė išvyka
IIIc	Spalio 17 d.	Linkuva	Piligriminė išvyka
8a	Lapkričio 19 d.	Kupiškis	Piligriminė išvyka
8b	Lapkričio 26 d.	Kupiškis	Piligriminė išvyka
8c	Gruodžio 3 d.	Kupiškis	Piligriminė išvyka
8d	Gruodžio 10 d.	Kupiškis	Piligriminė išvyka
IVa,b	Gruodžio 2 d.	Gimnazija	Susitikimas su lektoriumi Ričardu Pajumi
Ia	Sausio 14 d.	Utena	Piligriminė išvyka
Ib	Sausio 21 d.	Utena	Piligriminė išvyka
Ic	Sausio 28 d.	Utena	Piligriminė išvyka
6a	Balandžio 22 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
6b	Balandžio 29 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
6c	Gegužės 6 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
6d	Gegužės 13 d.	Pumpėnai	Piligriminė išvyka
II klasės	Gegužės 9	Pumpėnai	Jaunimo diena
II klasės	Gegužės 15	Krekenava	Šeimos šventė
7a, b	Gegužės 27 d.	Tytuvėnai -Šiluva	Žygis pėsčiomis
7c, 7d	Birželio 23 d.	Tytuvėnai -Šiluva	Žygis pėsčiomis

2 priedas - Gimnazijos bendruomenės rekolekcijų, šv. Mišių, dvasinių renginių ir išvykų grafikas 2025-2026 m. m.:

Rugsėjo 1 d. – šv. Mišios katedroje

12.00 val. – 1 klasių ir III-IV gimnazijos klasių mokiniams.

Rugsėjo 2 d. - šv. Mišios:

1. 9.00 val. – pradinių klasių mokiniams;

2. 10.00 val. – 5–7 klasių mokiniams;

3. 11.00 val. - 8 ir I ir II gimnazijos klasių mokiniams.

Rugsėjo 15 d. – Piligriminė kelionė į Šiluvą (pradinių ir 5 klasių mokiniai).

Rugsėjo 27 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei.

Spalio 3 d. – Mokytojų diena, šv. Mišios Krakių bažnyčioje, Kėdainių r.;

Spalio 6 d. – Šv. Pranciškaus –gyvūnų globėjo diena (veiklos klasėse);

Spalio 16 d. – Gimnazijos globėjo vyskupo Kazimiero Paltaroko jubiliejaus minėjimas Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės –Bitės bibliotekoje;

Spalio 17 d. – Vyskupo Kazimiero Paltaroko 150-ųjų gimimo metų minėjimas ir šv. Mišios Linkuvos bažnyčioje, Pakruojo r.;

Spalio 23 d. – Vyskupo Kazimiero Paltaroko 150-ųjų gimimo metinių minėjimas ir šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje;

Spalio 26 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei.

Lapkričio 2 d. – 7 d. – Mokytojų piligriminė kelionė į Romą (Italija).

Lapkričio 30 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei;

Gruodžio 11 d. – Advento rekolekcijos mokytojams Troškūnuose, Anykščių r.;

Gruodžio 18 d. – Advento popietė Gimnazijos darbuotojams; dalyvauja Panevėžio vyskupas J.E. Linas Vodopjanovas OFM;

Sausio 25 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei;

Kovo 12 d. – Gavėnios rekolekcijos mokytojams (adoracija ir šv. Mišios);

Kovo 29 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei;

Balandžio 11 d. – Panevėžio Vyskupijos šimtmečio minėjimas;

Balandžio 26 d. – 18.00 val. šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje Gimnazijos bendruomenei;

Gegužės 9 d. – Jaunimo dienos renginiai Pumpėnuose, Pasvalio r.;

Gegužės 15 d. – Šeimos šventė Krekenavoje, Panevėžio r.;

Gegužės 28 d. 12 val. – Paskutinio skambučio šventė, šv. Mišios Kristaus Karaliaus Katedroje.
